

Monumentnummer*: 520003

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 06 november 2001
Kadaster deel/nr 82646/88

Woonplaats* Leeuwarden
Gemeente* Leeuwarden
Provincie* Fryslân

Locatiennaam Leeuwarden
Locatieomschrijving Molenpad

Kadastrale gemeente* Leeuwarden
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 15699

Omschrijving**

Inleiding

DIRECTEURSWONING bij voormalige, naastgelegen sigarenfabriek gebouwd rond 1900 in Eclectische stijl. Als architect komt in aanmerking Nicolaas Adema uit Franeker. Stylistisch zijn er invloeden aan te wijzen van de Art Nouveau, o.a. in de tegeltableaus, de Neo-Gothiek in de voorgevel en Neo-Renaissance in het interieur. Het pand is opgebouwd uit bruinrode baksteen en gele verblendsteen en hardstenen decoratie. De opdrachtgever was de sigarenfabrikant D. Hoekstra, die tegelijkertijd het fabrieksgebouw op Vredeman de Vriesstraat 3 liet bouwen. Hoekstra is in 1903 al vertrokken. Daarna was het in handen van levensmiddelen-groothandel Boersma. Het pand ligt enigszins teruggerooid in de gevelwand, de overgang wordt verzacht door de voorgebouwde veranda.

Omschrijving

EXTERIEUR: Woning op rechthoekige grondslag, twee bouwlagen plus kap hoog en twee traveeën, waarvan de linker risaleert en aanmerkelijk breder is dan de andere. Over de gehele breedte is een houten veranda voorgebouwd, die ter hoogte van de rechter travee iets terugspringt. De vloer is belegd met zeszijdige, gevarieerd gekleurde tegels in een kader van vierkante tegels. Aan de westkant en op de scheiding van de traveeën bieden wanden van hout en glas bescherming. Het balkon boven de veranda rust op standvinken op

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hardstenen poeren met schoren, voorzien van decoratief snijwerk. De gepaneelde voordeur is omgeven door zij-en bovenlichten. De ramen hebben smeedijzeren roosters in Art Nouveau. De bovenlichten hebben kleurig glas-in-lood. In het middelste raam is een zeszijdige petroleumlantaarn opgenomen. De linker travee heeft op de eerste bouwlaag een driedelige pui met in het midden openslaande deuren met bovenlichten, die voorzien zijn van kleurig glas-in-lood. Boven de latei bevinden zich drie segmentboogjes op natuurstenen aanzetten. De boogvelden zijn gevuld met gekleurd vlechtwerk. Ter hoogte van de middenkalven van de vensters zijn aan weerszijden geprofileerde penanten uitgemetseld, die een iets uitspringend boogfries dragen. De geveltop heeft in het midden een rechthoekig venster onder een rondboog, waarvan het veld gevuld is met een kleurig tegeltableau met bloemen. Te weerszijden van dit venster zitten twee rondboogspaarvelden, eveneens gevuld met gekleurde tegels. De afgeknotte top is voorzien van twee gemetselde pinakels, die boven de daklijst in natuursteen worden voortgezet. De rechtertravee heeft een venster onder een segmentboog, waarboven een tandlijst, gevolgd door een uitspringend rondboogfries.

De achtergevel telt twee bouwlagen plus kap en is drie traveeën breed. Op de begane grond zit een glaspui over twee traveeën. Op de tweede bouwlaag zijn drie rechthoekige schuifvensters. Onder de dakrand loopt een fries met een reeks ingemetselde kruisen in gele baksteen. De afgeknotte schildkap is belegd met blauw geglazuurde Friese golfpannen.

INTERIEUR: De begane grond is in verregaande mate in originele staat bewaard gebleven. De vestibule heeft een marmeren vloer en een geschilderde lambrisering, die afgezet is met een geprofileerde lijst. De tochtdeur heeft een uitgesproken Neo-renaisancistische omlijsting met gecanneleerde pilasters en boven een geprofileerde archivolt, gecombineerd met geëtste ruiten in Art Nouveau-vormen in de deur en in de lunet. Alle deuren hebben panelen en geprofileerde omlijstingen en evenals de vensters origineel hang- en sluitwerk. In de voorkamer bleven o.a. bewaard een schoorsteen met marmeren mantel en neo-classicistische ornamentiek op de boezem. Het rijk gedecoreerde stucplafond heeft nog de originele kleuren. De suitepui is bijzonder rijk uitgevoerd met o.a. een omklapbare gecanneleerde naald met composiet kapiteel. De achterkamer heeft een identieke schouw en plafond. De glaspui naar de serre heeft geslepen glas in de bovenlichten. De achterste glaspui heeft glas-in-lood in de bovenlichten in Art Nouveau-vormen. Achter in de gang bleef een fonteintje van zwart gepolijst graniet bewaard. Een identiek exemplaar bevindt zich op de verdieping. In de naar achteren uitgebouwde keuken bleef o.a. een kastenwand bewaard. De trap heeft rijk bewerkte trappalen, geprofileerde leuningen en gietijzeren balusters. Op de tweede bouwlaag werden kamers doorgebroken, verlaagde plafonds aangebracht, schouwen veranderd. Bewaard bleef o.a. het glas-in-lood in de glaspui in de voorgevel.

Waardering

DIRECTEURSWONING van algemeen architectuurhistorisch en cultuurhistorisch belang:

- vanwege de rijke architectuur in een mengeling van Neo-Gothiek, Neo-Renaissance en Art Nouveau;
- vanwege de gaafheid van het exterieur en het interieur, met name op de begane grond;
- als typische vertegenwoordiger van een rijk gedecoreerde directeurswoning, gelegen naast de fabriek.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

DirektEURSwoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument